

ישא ברכה

יוצא ע"י אברכי הכולל שבמוסדות "יגל יעקב", חולון
בראשות מו"ר עט"ר הרה"ג יוסף מוגרבי שליט"א

עלון מס' 636
פרשת כי תצא
ג'ג' באלול תשע"א

שיחת השבוע

הכנה רבתית!

אימרה רווחת בשמו של הרבי מפשיסחא זצ"ל: בתורה הקדושה יש את חלק הפשט, ויש את חלק הדרוש. וכלל ידוע הוא, שאין מקרא יוצא מידי פשוטו. אבל יש פרשיות בהן הדרוש הוא פשוטו של מקרא. וכדוגמא, הביא את תחילת פרשתנו: "כי תצא למלחמה על אויביך", שדרשוהו חכמים על מלחמת היצר. אין זה דרוש בלבד, אלא עומק הפשט! נלך לאור דבריו, עולם של לקחים ניתן להפיק לפיהם. אך נתמקד בתחילת הפרשה: "כי תצא למלחמה על אויביך, ונתנו ה' אלוקיך בידך". הבטחה היא, שהיוצא למלחמת היצר סופו לנצח. ופסוק מפורש הוא: הבורא יתברך הודיע לקיין שלא יתיימשך מדחיית קורבנו. אין זה אבוד. "הלא אם תטיב, שאת". אם תשפר מעשיך, ייסלח לך, "ואם לא תטיב, לפתח חטאת רובץ". היצר הרע אורב לכל פתח, מאתר כל פירצה ומנצלה. "ואליך תשוקתו", אתה ישן לו והוא ער לך. וככלות הכל אל תתיימשך: "ואתה תמשול בו", אם תרצה - תתגבר עליו. והבטחה זו, על מה היא נסמכת? התשובה לכך אף היא בפסוקנו: "ונתנו ה' אלוקיך בידך". אילו היה הניצחון תלוי בכך ובכוחך, יכול היית לטעון שחלש אתה, רפא אונים ותש כוח. אבל האמת היא, שהיצר הרע הוא כוח רוחני וכוחו רב ועצום. הגמרא מספרת שהחסיד רם עמרם ראהו כעמוד אש, ואמר לו: "ראה, שאתה עמוד אש ואני בשר ודם, ועם כל זאת נצחתך!". ובאמת, מה כוחו של אדם לגבור על עמוד אש, על כוח רוחני עצום וסוחף? התשובה לכך ניתנה בדברי הגמרא: "בכל יום יצרו של אדם מתחדש עליו ומתגבר עליו ומבקש להמיתו, ואלמלא הקדוש ברוך הוא עוזרו אינו יכול לו". ואם הניצחון מושג בעזר שמים, אין זה משנה אם גיבור אתה (ואיזהו גיבור - הכובש את יצרו) או חלש. אתה "תצא למלחמה על אויביך", אתה עשה מה שבכוחך, "ונתנו ה' אלוקיך בידך!". אבל תנאי יש בדבר: "כי תצא למלחמה". שתחלף לפעולה, שתצא ללחום ביצר הרע. שתתנגד לו ותהדוף אותו. שתתחיל לפעול, ואז תזכה לעזר ממרום, ואז תנחל ניצחון. אבל אם תחבוק ידיים ותמתין שאחרים יעשו עבורך את המלאכה ומאליו יתפוגג היצר הרע, היה סמוך ובטוח שזה לא יקרה. ואף עיקרון זה רמוז בפרשתנו: מצוים אנו על עזרה לזולת. אם מתקשה הוא לטעון על חמורו, נסייע בידו: "הקם תקים עימו". וכתב רש"י: "אבל אם הלך בעליו וישב לו, ואמר: 'הואיל ועליך מצוה, אם רצית לטעון - טען!', פטור". החובה לעזור היא רק אם בעל הדבר פועל ומתאמץ. אבל אם הוא עצמו מתרשל וחובק ידיו, אין חובה לעזור! וכלפי מה הדברים אמורים? מצויים אנו בחודש אלול, חודש חשבון הנפש. אין צורך לשכנענו בכך, שיש מה לשפר באורחות חיינו. שאנו רחוקים משלימות. שלא ממש הצדקנו את המיקדמות הנדיבות שניתנו לנו, בכל התחומים. החרטה והיודי הם החלקים הקלים בתשובה. העיקר הוא המבט קדימה, הקבלה להבא, הבטחת השתפרות. מסופר שפעם, בעיצומה של אמירת הסליחות, דפק רבינו ה"חפץ חיים" זצ"ל על הבימה והשתיק את הקהל. אמר: "מה אנו עושים כאן, מספרים לבורא שחטאנו? דבר זה גלוי וידוע לפניו! חייבים אנו לומר זאת לעצמינו, להכיר בחטאינו ולקבל על עצמנו להתחיל בדרך חדשה!". אבל זו הצרה, שאנו מכירים את עצמנו ואיננו בטוחים ביכולתנו להשתנות. אנו קטני אמונה בעצמנו! וכבר רבינו ה"אור החיים" הקדוש זצ"ל כתב, שכאשר עורר חוטאים בתשובה ענוהו: מוכנים אנו לשוב, אם תבטיחנו שנמות מיד! כי יודעים אנו, שאם נמשיך לחיות, נמשיך לחטוא... וטענו! אומנם הכירו את עצמם, וצדקו באומרים שחלשים ורפים הם. אבל לא הביאו בחשבון את העזרה ממרום, ואין לה גבול! כל מה שנדרש מאיתנו הוא לרצות באמת, ולעשות את הצעד הראשון. ואם רק נצא למלחמה על אויבינו, ונתנו ה' אלוקינו בידנו!

קרבים אנו בצעדי ענק ליום הגדול והקדוש. יום המשפט אשר יעמיד מלכו של עולם לדין את כל ברואיו ויכתוב אותם לשנה שלמה. אשרי האיש שישכיל להכין את עצמו ליום חשוב זה וימלא את אמתחתו בתורה, מצוות ומעשים טובים, תפילות וצדקות, שיפור מעשים ותשובה. אל לנו להיות אדישים, שנה לא פשוטה עברנו. רצוננו בשנה טובה יותר, שנת גאולה ושלום, שנת בריאות ושפע. גם רצון אבינו שבשמים שנזכה לשנה טובה יותר, שנה יותר מאירת פנים, אבל זה תלוי בנו. על הפסוק "תנו עוז לאלוקים" דרשו שאנו כביכול נותנים לקב"ה ישתבח שמו לעד את הכוח והרצון לעזור לנו, לסייע ולתמוך, להציל ולהגן. חלש יאמר גיבור אני! כל יהודי ויהודיה צריכים להשתדל בימים הגדולים שנשארו לנו להתקרב יותר לבורא עולם ולמצוא חן בעיניו למען יטיב לנו את הכתיבה. והבא להיטהר מסייעי בידו. לא לחינם הצטיינו בפרשתינו למחות את זכר עמלק. אף על פי שהתבלבלו האומות ואין אנו יכולים לקיים מצוה זו הלכה למעשה, מכל מקום אמרו בעלי המוסר שלכל אחד ישנו כעין עמלק בליבו ואותו הוא צריך למגר. מגמתו של עמלק היתה לקרר בעבודת השם, לפגוע בהשקפה, לשים מורך בלבב העם ולקרר לחטא. העמלק שבלב פעם בא בתפילה ופעם באמצע לימוד התורה, פעמים שמישא לאדם עצה להשחית מידותיו ופעמים לפגום בעיניו. אנו חייבים להיות דרוכים ומוכנים לכל התקפה, למגר ולהדוף, להלחם ולהתמודד עם כל דבר שמנסה לקרר אותנו בעבודת ה' יתברך ולרחק אותנו מאבינו שבשמים. וכשיראו בשמים שכוונותינו לעשות את רצון מלכנו, ודאי שיכתבו אותנו לשנה טובה ומתוקה!

(מעין השבוע)

זמני כניסת ויציאת השבת

ב"ש	חיפה	י-ם	ת"א	כניסת שבת
18:57	18:47	18:38	18:53	כניסת שבת
19:50	19:52	19:49	19:51	יציאת שבת
20:25	20:26	20:29	20:25	רביעית

הפטרת השבוע
רוני עקרה

מטעמים לשבת חידושים לפרשת השבוע

"כי תצא למלחמה על אויבך ונתנו ה' אלוקיך בידך ושבית שבי" (כ"א, ז)

כתב בספר תורת משה: האויב האמיתי והעיקרי של האדם הוא יצר הרע. והנה אמרו בתלמוד (קידושין ל'): "יצרו של אדם מתגבר עליו בכל יום ויום ואלמלא הקדוש ברוך הוא עוזרו, אין יכול לו", ומשמע מכאן שבדרך הטבע קשה לאדם לכבוש את יצר הרע. ואם כן יש חשש שהאדם יתייאש ולא ינסה להלחם עם היצר. ועל כן אמר הכתוב: "כי תצא למלחמה על אויבך" - כאשר רק תצא ותנסה להלחם עם היצר, אזי "ונתנו ה' אלוקיך בידך" - מן השמים יסייעוך לנצחו, כיון שהבא ליטהר מסייעים לו מן השמים.

(תורת הפרשה)

"לא תזורש בשור וזמור יזדיו" (כ"ב, ז)

כתב המאור ושמש זיע"א: "שור" היינו מדרגה גבוהה. פירושו של "שור" הוא: הבטה למעלה (כמו: "אשורנו ולא קרוב") - ואילו "זמור" מרמז על החומריות שבאדם. יש בני אדם שעובדים את השם יתברך בתורה ובתפילה, ואף על פי כן שטופים הם בחומריות ובתאוה. לפיכך אמרה תורה: "לא תחרוש בשור וזמור יזדיו" - לא יתכן לעבוד את השם יתברך במדרגות גבוהות ובחומריות בבת אחת, אם נפשך שואפת למדרגות, שומה עליך לכבוש את החומריות ולשבור את המידות...

(מעניה של תורה)

"כי תבנה בית זודשי, ועשית מעקה לגנך" (כ"ב, ח)

פירש רבינו "בן איש חי" זצ"ל: אדם שהסתבך חלילה בעבירות, וטימא את גופו הנמשל לביתה של הנשמה. כאשר הוא שב בתשובה, הרי זה כבנין בית חדש. מה יעשה שלא ישוב לחטוא? יבנה "מעקה", כלומר יציב לעצמו גדרים וסייגים, שימנעוהו מליפול בשנית. עוד זאת: "ולא תשים דמים בביתך". כסף מכונה בשם דמים. אל תאגור כל הכסף לצורך גופך, אלא תקציב סכומים נאים לצדקה. שמא תאמר שמה שתתן לצדקה יחסר לך? לא ולא! דע לך, שלא יחסר לך מאומה. אם צריך היית להרויח מאה זהובים, ונתת עשרים לצדקה - יתן לך הקדוש ברוך הוא מאה ועשרים. ואם לא נתת - לא תרויח אלא מאה. וזהו: "כי יפול הנופל ממנו". בין כך לא יהיה יותר ממה שנקצב, והנתנה לצדקה אינה מגרעת ומחסרת מאומה!

(מעין השבוע)

"לא תתעב מצרי, כי גר היית בארצו" (כ"ג, ח)

במילים ספורות השמיענו רבינו הרמב"ם זצ"ל את לקח המצוה, בספרו "מורה נבוכים": כל מי שנזקקת לו אי פעם, וכל מי שנהנית ממנו, ובאה עליו עת רעה - ואפילו הרע לך אחרי כן - חובה לגמול לו זכותו על מה שקדם!

(מעין השבוע)

"כי תצא מוזנה על אויבך" (כ"ג, ט)

פירש רבינו ה"אור החיים" הקדוש זצ"ל: יש עבירות חמורות, יש עבירות חמורות פחות, ויש "דיקדוקי עבירות" שבדרך כלל אין מענישים עליהן. אבל ידוע שהשטן מקטר בשעת הסכנה, ועל כן - "כי תצא מחנה על אויבך", וזו שעת סכנה, אזי "ונשמרת מכל דבר רע", "כל" - לרבות דיקדוקים קלים, כי נחוצה זהירות שבעתיים! מזה שנות דור מצוים אנו בשעת סכנה מתמדת, כמה עלינו להזהר מכל חטא ועון, מכל שמץ קיטרוג!

(מעין השבוע)

סיפור לשבת

בפרשתנו מסופר על הבעל המושחת, המוציא על אשתו שם רע כדי להיפטר ממנה. וכבר היה מעשה בעיר אלג'יר, שאדם נתן עינו לגרש את אשתו, אבל כתובתה היתה מרובה, ואם היה צריך לשלמה היה נותר בלא רכוש. מה עשה, זמם מעשה נבלה: שכר שני עדי שקר להעיד על אשתו שלא שמרה לו אמונים, כך שבית הדין ישלול ממנה את כתובתה. באו העדים לבית הדין ומסרו עדותם, חקרום הדיינים ולא מצאו סתירה בדבריהם. והאישה האומללה עומדת ומכחישה, נשבעת בדמעות שאין זו אלא עלילה. אמרו הכל: ודאי שתכחשי, מי יאמין לגירסתה. אבל הגאון **רבי שלום צרור** זצ"ל אב בית הדין היטה אוזן לדבריה ואמר בלבו: ניכרים דברי אמת. ולמרות שלא היו לו ראיות, ולמרות העדות החותכת הוודאית, אמר שהוא רוצה לעיין בדבר, ואינו מוכן לחתוך את הדין. יום יום עלה הבעל ותבע לחרוץ את הדין, להרשיע את אשתו ולפטור מכתובתה, והרב לא ענהו דבר. הפעיל הבעל את השפעתו, ונכבדי הקהל באו אל הרב והביעו פליאתם על הסחבת, ולא ענה דבר. יום אחד בא עשיר מן העיר בליידא ותבע בפני הרב את אחד מתושבי העיר אלג'יר שהתחייב למכור לו צמר וקיבל את דמיו, ולא סיפק את הסחורה. הביא לפני הרב את החוזה, והרב ראה שהנתבע הוא אחד העדים בעניינה של האישה. התבונן בתאריכים, וראה שבאותו זמן שהעד העיד שראה את מעשה האישה באלג'יר, חתם על החוזה בעיר בליידא... מיד קרא לו הרב ושאלו אודות הענין, והלה הצטדק וענה שהממשלה לא אפשרה להוציא צמר מן העיר. מאשר הוא את כל הפרטים, אך נבצר ממנו למלא את החוזה. "אם מאשר אתה את כל הפרטים, ושהית בליידא, איך העדת שקר להכלים בת ישראל?". הרעים הרב בקולו - והעלילה התפוגגה, צידקת האישה יצאה לאור, והכל נוכחו כי אלוקים ניצב בקרב דייני ישראל!

חובות כבדים רבצו על בני ירושלים, חובות שהלכו ותפחו בשל הריבית הגבוהה שהשיתו המלווים הערבים. הקהילה הדלה לא מצאה מוצא, והחליטה לשגר את שני המאורות הגדולים שהאירו בה, **רבינו יום טוב אלגאזי ורבינו יעקב חזן** זצ"ל לגולה, לאסוף כספים לכיסוי החובות ולביסוס הקהילה ולומדי התורה שבה. בכל מקום בואם קיבלו פניהם בהערצה, גדלותם וגאונותם בנגלה ובנסתר עשו להם שם. כך היה גם בביקורם בפרנקפורט, בה דאגו הגאון הקדוש בעל ה"חתם סופר" זצ"ל והפרנס רבי דן גוגנהיים להצלחת שליחותם, ובצאתם מן העיר יצאו עימם ללוותם. בטרם פרידה הושיט רבינו מהרי"ט אלגאזי זצ"ל ידו לחיקו והוציא סכום כסף נכבד: "כסף זה קיבלתי מאדם ושמו לילנטאל, ונראה לי שאינו כסף כשר - אין ברצוני לטמא בו את ירושלים! הקדושה לא תתבסס בכסף טמא, השיבו לו את כספו". נפעם נטל רבי דן גוגנהיים את צרור הכסף והשיבו לתורם. הלה לא ידע נפשו מרוב זעם וקצף: "על אפו וחמתו", קרא, "כסף זה ישמש את הרב בבית מדרשו!". הוא נטש את עסקיו ועזב את ארצו, ובעוד מהרי"ט אלגאזי אוסף כספים בקהילות הגולה, עלה לילנטאל ארצה ושם פעמיו לירושלים. נכנס לשיבת המקובלים "בית אל" שמהרי"ט אלגאזי עמד בראשה, והציע לגבאים להחליף את כל הריהוט הישן והשבור בריהוט חדש, משובח ויקר. מובן ששמחו על ההצעה, ולשמחתו לא היה גבול. כעבור זמן לא רב שב מהרי"ט אלגאזי משליחותו, ועלה לבית המדרש. בעומדו על הסף סקר את הרהיטים החדשים, ואמר: "הוציאום מכאן! ריח טומאה נודף מהם, ולא נוכל ללמוד עליהם תורה בטהרה!". כי לילנטאל עשה את הונו מהלוואות בריבית! רבים הם מכשולי הריבית, ואפשר להמנע מהם בדרכים שונות, אם נוהגים לאור הנחיותיהם של פוסקי ההלכה. בראש ובראשונה יש להיות מודעים להם, ולשאול את פי מורי ההוראה!

(מעין השבוע)

זכו- שכינה ביניהם

הנוך לנער

בן/בת הזוג עצבניים? מתוחים?

שנה אחת, ביום ראשון של חג הסוכות, בא רבי שמעון אהרן פלונסקי גאב"ד טפליק לבית הכנסת בלא אתרוג, וביקש מאחד המתפללים שיואיל לתת לו לברך על אתרוגו ב"מתנה על מנת להחזיר". לאחר מכן סיפר: השכמתי היום באשמורת הבוקר לקול בכיה של תינוקת שבקע מדירת השכן. יצאה אשתי לראות מה קרה, ובשובה סיפרה כי פעוטה זו שיחקה באתרוגו של אביה החורג, וזה נפל מידה ונפסל. אמה שחששה מפני זעמו של בעלה, הכתה אותה. אותה עת לא היה איש בבית, ולכן מיהרתי עם אתרוגי שיתנוהו לידו ויאמרו: "הרב היה כאן וראה את אתרוגך ונוכח שאינו כשר, ובכדי לזכות אותך במצוה, השאיר עבורך את האתרוג שלו במתנה גמורה". אך בחופזי, שכחתי לברך, הרי יכולתי לברך על אתרוגי קודם שאתנהו לשכן... והפטיר: כל חללא דעלמא אינו שווה כנגד מעט ישוב הדעת לגרום ליהודי ולהצילו מבהלה ורוגז... ועתה בואו חשבון!!! כמה ימים "מרירים" היינו מורידים מימי חיינו אילו ידענו לנהוג ולהרגיש כמו אותו צדיק וחסיד? ואם לשכן יש להתנהג כך? לבן/בת זוגנו על אחת כמה וכמה? אלא שלצערינו ההרגל בעוכרינו. אנחנו בטוחים שבן/בת הזוג יבין אותנו, יסתדר בלעדיו, אינו צריך אותנו, ובדיוק ההיפך הוא האמת. אנא! נקבל על עצמינו לעודד, לרומם, לקלס ולהעלות את בן/בת זוגנו. להפיח את "הרוח חיים" ואת השמחה, ויהיה ביתנו מעון להשראת השכינה.

הגה"צ רבי ירוחם ממיר זצ"ל למד בבחרותו בקעלם, והיתה תקופה של כמה חודשים שאימו לא קיבלה ממנו מכתב על שלומו. האמא, שכמובן התחילה לדאוג מה שלום בנה, קימצה מלחמה הדל, לוותה כסף מאחרים ושכרה עגלה לנסוע לקעלם. הימים היו ימות הגשמים, כששלג ובוץ רב היו בדרכים. כשהגיעה האם לקעלם, היה מאוחר מאוד בלילה, וכל הבתים היו נעולים וחשוכים. והנה היא רואה שבבית המדרש מאיר האור. כיוונה האם את צעדיה לעבר בית המדרש, נכנסה, עלתה למעלה לעזרת הנשים, וישבה שם. ממרומי עזרת הנשים שמעה בחור אחד יושב ולומד תורה בקול ערב, בניגון ובנעימות עצומה, וכשהביטה למטה לבית המדרש, הבחינה שבנה ירוחם הוא זה, הלומד תורה בדביקות. כיון שראתה כך, ירדה למטה, ושבה מיד לביתה, בלי לומר אפילו שלום לבנה, בכדי לא להפריעו בעוסקו בתורה. עוד סיפר הגאון רבי משה שמואל שפירא זצ"ל, ראש ישיבת באר יעקב: כשלמדתי בישיבת ברנוביץ, היה נהוג שהבחורים נסעו מהישיבה לביתם רק לחודש ניסן, כלומר, פעם אחת בשנה. בית הורי היה בביאליסטוק, שרחוקה היתה רק כעשרים קילומטרים מברנוביץ. באותם ימים התגעגעי להורי, ואחרי יום הכיפורים נסעתי לביתי. כמובן שציפיתי לקבלת פנים חמה אחרי שלא הייתי בבית כחצי שנה. אך לא כן היה! רק ראתה אותי אימי, וכבר גערה בי: "מה אתה עושה בביאליסטוק, מקומך בישיבה, חזור אליה מיד!". ללא שהיות מיותרות עשיתי כדבריה, ושבתי מיד לישיבה. כך היתה אהבת התורה של האמהות באותו דור - סיכם ראש הישיבה את מוסר ההשכל שבסיפורו האישי. ומכאן תלמד האם את כוחה ואת רצון ה' האמיתי ממנה לסייע, לתמוך ולהוביל את הילדים לקראת גדילתם בתורה ויראה ולקצור את הפירות המתוקים בבוא העת.

עשה לך רב

שו"ת ממור"ר הרה"ג הרב יוסף מוגרבי שליט"א

✦ האם יש חיוב לבדוק תפילין או מזוזות בחודש אלול?

נוהגים חסידים ואנשי מעשה לבדוק בחודש זה תפילין ומזוזות שלהם אך אין בזה חיוב מן הדין אלא מנהג יפה.

✦ ידועים דברי חז"ל שבכ"ה באלול הוא יום בריאת העולם, מה יש לנהוג ביום זה?

מיום כ"ה באלול שהוא יום בריאת העולם נוהגים לקרוא בכל יום את הפסוקים מפרשת בראשית של אותו יום. ובמקום שאין חשש טורח ציבור טוב לנהוג כן בבתי הכנסת בסיום תפילת שחרית. וטוב לומר את התפילות המובאות בספר לשון חכמים ויש נוהגים לעלות לאתרא קדישא מירון יע"א לקברו של התנא הקדוש האלוקי רבי אלעזר ברשב"י זיע"א שיום ההילולא שלו חל ביום זה.

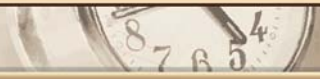
✦ בן תורה שהצום מחלישו, האם עליו להתאמץ לצום בחודש אלול?

מצוה להתענות בחודש זה כי כן התענה משה רבנו ארבעים יום וארבעים מראש חודש אלול ועד יום הכיפורים ובלבד שביום התענית יפשפש האדם במעשיו ויגדור עצמו שלא ישוב עוד לכיסלה, ורבותינו האריכו בשבח המתענה לכפר על חטאיו ובפרט שתועלת התענית היא תמורת היסורים וגם תלמידי חכמים שתורתם אומנותם שידועים על חטאים מסוימים שחטאו ראוי להם להתענות על עוונותיהם.

✦ בימי הרחמים והסליחות במה עלינו להתחזק ביותר כהכנה לקראת יום הדין?

בחודש אלול יש להרבות בתשובה ולהתרחק מן העברות, הכעס וההקפדה, ויזהר מן הליצנות והגאווה וידקדק מאוד בברכות הנהנין וירחיק עצמו מכל חשש בעניני אכילה ושתייה ובפרט מאיסור תולעים. והעושה כן יהיה שמור מן השמים לזכות לגבור על יצרו בכל ימות השנה. יזהר לפשפש במעשיו ובפרט בלילה טרם השינה ויחפש במעשיו באותו היום ויתודה עליהם ועל אף שהדבר ראוי לעשות כן בכל ימות השנה מכל מקום בימי חודש אלול יזהר בזה ביותר ויזכה להיות מן הצדיקים הנקראים מארי דחושבנא.

לעילוי נשמת שמעיה כוסיוף בן יעל ת.נ.צ.ב.ה

אל תיקרי הליכות אלא הלכות

גם נשים וילדות חייבות בקידוש היום ולכן אישה שאינה מתפללת שחרית בקביעות ורצונה לשתות או לאכול בשבת בבוקר, הרי היא חייבת בקידוש קודם לכן.

יש נוהגים לאכול מיני מזונות אחר קידוש, כדי להשלים בזה מנין מאה ברכות ויש שנהגו בזה, כדי לצאת ידי חובת רבי חידקא ששיטתו היא שבשבת צריכים לאכול ארבע סעודות, אך הנכון יותר שלא להפסיק בסעודת מזונות בין הקידוש לנטילת ידים. ודבר זה מדוקדק יותר הן על פי הפשט והן על פי הקבלה.

במקום שנוהגים לכבד את הציבור במיני מזונות וכגון בשבת חתן, אבי הבן וכיו"ב או במקום שנוהגים לעשות קידוש ולשבת כל המתפללים לאחר תפילה, יש להזהיר שמי שרוצה לאכול

שם חייב לאכול כזית מזונות, כדי לצאת ידי חובת קידוש במקום סעודה. ואם אכל פחות מכזית, שתים רעות עשה, גם לא יצא ידי חובת קידוש וגם נחשבת אכילתו כאכילה בלא קידוש וצריך זהירות גדולה בזה.

יזהר כל אדם להסב על שולחנו בשמחה ובטוב לבב מתוך קדושה וטהרה ויאכל בנחת ולא ברעבתנות וגם יתרחק מאוד מדברי בטלה וכיו"ב.

איתא בגמרא שכבוד סעודת היום קודם לכבוד סעודת הלילה, דהיינו שיניח המאכלים החשובים יותר לסעודת היום. ועל כן יש שדיקדקו להניח מאכל או סלט חשוב, כדי לאוכלו בסעודת היום וכל זה הוא רק בעניני הסעודה, אך אם אין לו אלא כוס יין אחת, קידוש הלילה קודם.

החכם עיניו בראשו שלא ימלא בטנו בסעודת היום, כדי ליתן מקום לסעודה שלישיית. ויש להיזהר בזה בפרט בימי החורף הקצרים.

יבצע על לחם משנה, כמו בסעודת הלילה ויניח את החלה שבוצע עליה לימינו מוגבהת קצת, כדי שיוכל לבצוע על החלה העליונה. ומנהג המקובלים

לבצוע על י"ב חלות בכל סעודות השבת. יקפיד לאכול דגים גם בסעודת היום, משום שעל פי הקבלה יש להיזהר בזה בכל שלושת הסעודות בשבת.

מצוה להטמין מאכל לשבת, כדי שיאכל חמין בשבת, כי זהו מכבוד ועונג השבת ומי שאינו אוכל חמין חוששים אנו שמה אפיקורוס הוא ועל כן נהגו כל ישראל לאכול חמין בשבת. והמאמין בדברי חכמים ואוכל חמין בשבת יזכה לקץ הימין ולתחתית המתים ולרפואה וישועה וכל טוב.

מנהג רוב תפוצות ישראל לאכול בשבת חמין של קטניות והוא משום אבלו של משה רבנו ומטעם זה גם אוכלים ביצים בשבת. והנכון יותר שיאכלו את החמין בסעודת היום ולא בצהריים, כפי שנוהגים המון העם ושלא ברצון חכמים. וראוי שכל עדה תחזיק במנהג אבותיה לאכול מאכלים המיוחדים לשבת איש על מחנהו ואיש על דגלו.

יקפידו המסובים לשיר שירי שבת ולומר דברי תורה על השולחן.

(באר השבת)

אור החיים הקדוש

'וכי יהיה באיש הטא משפט מוות והומת ותלית אותו על עץ, לא תלין נבלתו על העץ, כי קבור תקברנו ביום ההוא כי קללת אלקים תלוי, ולא תטמא את אדמתך'

רבינו האור החיים הקדוש מבאר, לפי מה שידוע שחובה על חכמי הדור לפקוח עין על אותם אנשים שאינם הולכים בדרך הישרה, ולהוכיחם בדרכי נועם, ולכן החכם נקרא 'עץ', כי הוא מוציא פירות על ידי שמוכיח את האנשים, והם חוזרים למוטב.

וזה מה שרמזה כאן התורה, 'כי יהיה איש' שלא חזר בתשובה, 'הומת' והוא בחטאו, החכם שבאותו הדור הוא נוטל את עונשו של אותו שמת בחטאו, כי ה' ציוה בתורה על מצוות התוכחה, עד שיכו את המוכיח מכות, וכשהחכם העלים עיניו מהאיש הזה, החכם מתחייב עליו.

אך ציותה גם התורה שלא להרהר אחרי החכם שלא הוכיחו, וכמו שאמרו 'אם ראית תלמיד חכם שעשה עבירה ביום אל תהרהר אחריו בלילה כי בוודאי עשה תשובה', וידוע שהחטא נקרא 'נבילה', וכך אמרה התורה, 'לא תלין נבלתו על העץ' אל תהרהר אחרי החכם בלילה שהוא זמן לינה אחת 'על העץ' שהוא החכם, 'כי קבור תקברנו' לאותו חטא מעל העץ 'ביום ההוא', והטעם, 'כי קללת אלקים תלוי', שאם אינך עושה כן אתה מחלל שם שמים, וכאילו אתה נוגע בכבודו יתברך. ובהמשך הפרשה כותב רבינו הקדוש, וזה לשון קודשו: 'שצריך החכם להשתדל עם בני ישראל, בכח התורה והמוסר, עד יום פקודה שידרוש ה' נשמתו, ואז הרוח תשוב אל האלקים...'

[אור החיים כי תצא פרק כא פסוק כב]

לרפואה שלימה
במהרה
הן ברכה
בת לאה

להצלחה ברוחניות
ובגשמיות ופרנסה
טובה בשפע
רוני בן מננה
מוזל טוב בת עליזה
וב"ב

לעילוי נשמת
שרה בת הבצי
כא' בניסן תשע"ה
ת.נ.צ.ב.ה

לעילוי נשמת
שמואל בביוף
בן בלור
ת.נ.צ.ב.ה

להקדשות לתרומות ולכל עניני העלון אפשר לפנות לטלפון 052-7647449

ניתן לתרום להוצאות העלון ולפעילות המוסדות גם דרך 'נדירים פלוס' מכל רחבי הארץ

למעוניינים שהעלון ישלח בדוא"ל, נא להשאיר הודעה: yeasa.beracha@gmail.com

כתובתנו: מפרץ שלמה 100 חולון | טלפון: 03-5591756 | פקס: 03-5584485